Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.,
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 139. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 18-го ЧЕРВНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JUNE 18, 1977 No. 139. VOL. LXXXIV.

ПОСВЯТИЛИ І ВІДДАЛИ В КОРИСТУВАННЯ ДІМ ОУВФ

Ню Йорк, Н. Й. — В неділю, 12-го червня ц.р. тут відбулося посвячення і офіційне передання в користування репрезентативного Дому Організацій Українського Визвольного Фронту, який приміщується під числом 136 Друга евеню в центрі українського поселення, в сусідстві Українського Народного Дому і Дому Організації Української Молоді Пласт та інших будинків, власниками яких є українці чи українські організації й установи. Зокрема в користування був відданий перший будинок (вхід з Другої евеню), в якому вже примістились і розпочали працю головні Управи ООЧСУ, ОЖ ОЧСУ, СУМА, УПА, ПАБНА, ТУСМ, Інформаційний Центр, Головна Управа АДУК і місцеві Відділи згаданих організацій та Школа Українознавства СУМА. Середній, третій поверх зайняли Український Літературно-Мистецький Клюб, Український Музичний Інститут і Об'єднання мистів Українців в Америці. На першому поверсі будинку приміщується по-мистецьки викінчена концертова заля, якою будуть в майбутньому користуватись не тільки ОУВФ, але також всі інші організації і товариства, а зокрема молодь. Інший, прилягаючий будинок, є в стадії перебудови і в ньому знайдуть мешкання 20 родин.

Програма посвячення, у якій взяли участь о. ігумен д-р Володимир Гавліч і о. прот. Іван Ткачук з УАПЦеркви, довголітній опікун сумівської молоді, розпочалась у вестибюлі Дому, де обидва отці, після короткої відправи доконали вступного акту посвячення, а опісля, починаючи від шостого поверху, посвятили всі інші влаштування будинку. Опісля біля 300 учасників, серед яких були гості з Европи, Канади, Аргентини і багатьох місцевостей ЗСА, зібрались у великій залі, яку спішно, за проєктом архітекта Любомира Калинича, викінчено коротко перед посвяченням і у працях якої брали участь, крім контрактора І. Іванкова, кількадесят жертвенних безплатних помічників. Бенкетом проводив мгр Іван Винник, який займається не тільки збіркою грошей на будову нової церкви св. Юра, але шукає також 5,000 осіб, членів і симпатиків ОУВФ, які були б згідні пожертвувати по 100 долярів, що забезпечить управу Дому відповідними фондами для остаточного викінчення будинку.

Вступну молитву на бенкеті провів о. д-р В. Ґавліч, ЧСВВ і всі дякували Господеві за завершене діло та за ще один корисний і потрібний український набуток. Мгр І. Винник представив головних представників від центральних та Крайових організацій, а після того відчитав довгий список репрезентантів міс-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Усі християнські віровизнання вітали в Ню Йорку Антіохійського Патріярха

Під час привітання Антіохійського Патріярха. На першому пляні кардинал Баум і англіканський єпископ. В ризах — архипресвітер С. К. Пастухів, патріярх Ілля IV, архиєпископ екзарх Яків. В чорному стоять всі інші митрополити і єпископи.

Ню Йорк (М.Д.). — У неділю, 5-го червня, тут в грецькій катедрі при 74 вул. відбулася торжественна зустріч з антіохійським патріярхом Іллею IV, який вперше в історії відвідує Америку.

Антіохія — найстаріший патріярхат; там вперше почали називати християнами учасників Христа. Звідти вийшов цілий ряд духових велетнів, таких як свв. Іоан Золотоуст, Іоан Дамаскин, Роман Сладкопівець... Патріярх Ілля IV, як і абсолютна більшість в антіохійському патріярхаті (тепер кількісно дуже нечисленному, всього понад пів мільйона душ) — арабського походження.

Божественну Літургію патріярх правив у грецькій мові, яку знає досконало, бо вчився у славній богословській школі на острові Халкі, яку недавно турки закрили порядком переслідування християн. Співслужили патріярхові одинадцять єпископів та дев'ять священиків. Окрім господарів греків та гостей — арабів, були це члени Постійної Конференції Православних Єпископів Америки. Від УАПЦ в Екзилі — архипресвітер Сергій Кіндзерявий-Пастухів. Присутніми були також: кардинал Баум з Вашінґтону, як офіційний представник Папи, англіканський єпископ Ню Йорку, посадник Бім та ряд представників дипломатичного світу. Після відправ відбулося многолюдне прийняття в готелі Валдорф Асторія, спонзороване братством ордену св. Андрія.

В Перемишлі помер о. митрат Василь Гриник

Ірвінгтон, Н. Дж. — Сюди дісталася листовною дорогою вістка, що в середу, 1-го червня, в Перемишлі помер о. митрат Василь Гриник, відомий перемишлянцям і загально респектований українцями в Польщі український католицький священик. Згідно з листовною вісткою, похорони відбулися в п'ятницю, 3-го червня, з почестями єпископа, при численній участі українських і польських священиків та вірних, які прибули із близьких і далеких місцевостей, деякі навіть із західньої Польщі, де покійний був свого часу парохом. Похорони відбулися в польській катедрі, а тлінні останки поховано на головному цвинтарі в Перемишлі.

ПРОТЕСТИ ПРЕЗИДЕНТА І ДЕРЖАВНОГО ДЕПАРТАМЕНТУ СПРИЧИНИЛИСЬ ДО ЗВІЛЬНЕННЯ ТОТА

Москва. — Як уже інформовано, совєтські власті в четвер, 16-го червня, повідомили американського журналіста Роберта Тота із „Лос Анджелес Таймсу'', що він може залишити Совєтський Союз із своєю родиною як плянував і що його „свідчення'' вже дальше їм непотрібне. Сам Роберт Тот, якого КҐБ притримало в суботу, 11-го червня, нібито за одержання „державних таємниць'' від совєтського науковця Валерія Пєтухова — хоча опісля виявилося, що Пєтухов фактично передав Тотові свою працю з ділянки парапсихології, яка не має нічого спільного з „державними таємницями'' — сказав, що своє звільнення завдячує гострим протестам президента Джіммі Картера і Державного департаменту, як теж підтримці закордонних журналістів у Москві. Ці журналісти перевели протестну демонстрацію біля тюрми, в якій працівники КҐБ протягом кількох днів допитували Тота.

Тот заявив, що закиди, що він збирав „таємні інформації'' — цілком безпідставні та, що на його думку, совєтські власті хотіли дістати від нього „докази'' проти Анатолія Щаранського, жидівського активіста, якому закидають „зраду батьківщини'' і співпрацю з Центральною Розвідчою Агенцією (Сі-Ай-Ей). Роберт Тот сказав, що він зустрічався із Щаранським, але ці зустрічі були цілком відкриті і Щаранський не передавав йому жадних „державних таємниць''. Він теж твердив, що правдоподібно КҐБ притримало його і допитувало протягом кількох днів, щоб в такий спосіб застрашити закордонних журналістів і совєтських дисидентів, які досі мали досить добрі зв'язки. Тот вважає, що Москва відтепер поведе гострішу політику проти таких зв'язків.

Чеські комуністи обвинувачують Бжезінського за підготову „контрреволюції"

Прага. — Тижневик „Трібуна", орган Чехо-Словацької комуністичної партії, обвинуватив д-ра Збігнєва Бжезіньского, теперішнього дорадника президента Картера в справах крайової безпеки, в співпраці з „контрреволюційними елементами" в 1968-му році та у безпосередній участі в підготові „контрреволюції" під проводом тодішнього чехо-словацького лідера Александра Дубчека. Слово „контрреволюція" є в Чехо-Словаччині офіційним окресленням лібералізаційних реформ уряду Дубчека.

Обвинувачення д-ра З. Бжезіньского появилося в статті про інститути східньо-европейських студій при американських університетах, які цей партійний офіціоз називає „знаряддям американського уряду" і які „з уваги на закордонну політику представляється як приватні установи". Стаття в дальшому закидає, що очолюваний тоді д-ром Бжезіньским Інститут комуністичних проблем при Колюмбійському університеті в Ню Йорку „мав за завдання підготовити контрреволюцію в Чехо-Словаччині в 1968-му році".

„Трібуна" твердить, що „в червні 1968-го року д-р З. Бжезіньскі прибув до Праги як професор, щоб дати останні вказівки і поради лідерам контрреволюції як продовжувати підривання комуністичної партії і цілого суспільства".

Леонід Брежнєв став „президентом" СССР

Москва. — Західні пресові аґентства в четвер, 16-го червня, рано поінформували, що Верховна Рада СССР, яка тепер відбуває дводенну сесію, „аклямацією обрала'' генерального секретаря ЦК КПСС Леоніда Брежнєва на пост голови Президії Верховної Ради СССР, тобто на „президента'' Совєтського Союзу. Дотеперішній „президент'' Ніколай Подгорний, якого ще 24-го травня викинули з Політбюра компартії, „відійшов на емеритуру'' — згідно із твердженням совєтських чинників.

Перебрання посту „президента'' Совєтського Союзу генеральним секретарем компартії Леонідом Брежнєвим було передбачене політичними коментаторами і уможливлене проєктом нової совєтської конституції. Таким чином, 70-літній Брежнєв тепер займає два з трьох найголовніших постів в Совєтському Союзі, бо прем'єром ще далі остався Алєксей Косигін.

Михаїл Суслов, член Політбюра і теоретик марксизму-ленінізму, формально запропонував Леоніда Брежнєва на пост голови Президії Верховної Ради СССР, зазначуючи, що Брежнєв все одно протягом довгих років підписував різні міжнародні документи „в імені Комуністичної партії та держави''. Верховна Рада „одноголосно'' схвалила цю пропозицію, а сам Брежнєв заявив, що виконання „паралельних функцій'' в компартії і совєтському уряді — це важлива відповідальність, але додав, що „воля партії, воля нашого совєтського народу, добро нашої соціялістичної батьківщини завжди були для мене найвищим законом, якому я підкоряв і підкоряю ціле своє життя''.

Політичні коментатори твердять, що Брежнєв бажав стати „президентом'' СССР частинно тому, щоб „збільшити свій престиж'' під час переговорів з представниками чужих держав і в час відвідин закордонних країн, бо досі часто траплялося, що в час привітальних церемоній не знали як його вітати, бо він не був головою держави, ані головою уряду, а тільки лідером компартії, а на заході провідник політичної партії не заслуговує на жадні спеціяльні церемонії. Брежнєв плянує незабаром відвідати Францію і Західню Німеччину, де вже його вітатимуть як „президента'' Совєтського Союзу.

Досі ніхто в той самий час ще не займав рівночасно пости генерального секретаря ЦК КПСС і „президента'' СССР. Сталін і Хрущов були генеральними секретарями і прем'єрами, але хтось інший тоді був „президентом''.

Щодо дотеперішнього „президента'' Подгорного, то він навіть не був приявним на сесії Верховної Ради СССР, на якій його звільнили з того посту, а обрали Брежнєва.

ЗАКЛИК

КОМІСІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ СКВУ ТА КОМІСІЇ УКРАЇНСЬКИХ МОЛОДЕЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ СКВУ ДО УКРАЇНЦІВ КРАЇН ВІЛЬНОГО СВІТУ

У половині червня ц. р. в Беоґраді в Югославії почалася кількатижнева зустріч представників країн, які в 1975 р. підписали заключний Акт Гельсінкської Конференції для справ безпеки та співпраці в Европі. Метою зустрічі є намітити програму Конференції для перевірки застосування постанов Гельсінкського Заключного Акту, яка повинна відбутися у вересні ц. р.

Зустріч у Беоґраді дає чергову, дуже важливу нагоду поставити на світовому форумі справу заперечення національних і людських прав українців совєтським режимом. У совєтських таборах вже почалася 100-денна голодівка десятьох політв'язнів, між ними Вячеслава Чорновола, з метою звернути увагу учасників Беоґрадської зустрічі на долю політв'язнів в СССР і на їхнє домагання одержати офіційний статус політв'язня.

Президія Секретаріяту СКВУ і деякі крайові централі репрезентації висилають відповідні меморіяли у цій справі до урядів країн нашого поселення та до країн, які підписали Заключний Акт Гельсінкської Конференції.

Комісія Прав Людини СКВУ та Комісія Українських Молодечих Організацій СКВУ звертається до української спільноти з закликом вжити всіх можливих заходів, щоб протягом Беоґрадської зустрічі звернути увагу на совєтські репресії проти українського народу. Закликаємо апелювати до урядів та міжнародних установ, організувати віча й демонстрації, інформувати представників преси, радіо і телебачення, щоб довести цю справу до відома якнайширших кіл світової громадськости.

Використаймо цю нагоду, щоб стати в обороні наших переслідуваних братів і сестер в Україні!

Сенатор Павло Юзик
голова Комісії Прав Людини СКВУ

Анна Кобилецька
голова Комісії Українських Молодечих Організацій СКВУ

ДЕЛЕҐАТИ НА БЕОҐРАДСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРАЦЮЮТЬ НАД ПРОГРАМОЮ НАРАД

Београд, Югославія. — Представники 35-ох країн — сигнаторів Гельсінкської угоди почали тут загальну дискусію над засадами процедури і устійненням програми для остаточної сесії другої Европейської конференції для справ безпеки і співробітництва, яка відбудеться тут у вересні і жовтні цього року. Як відомо, завданням тієї конференції буде розглянути здійснення поодинокими державами підписаного ними в 1975 року Гельсінкського акту. В першому дні нарад совєтський представник Юрій Воронцов закликав західні делеґації до „конструктивного підходу" у розв'язці багатьох справ і проблем. Поведінка совєтської делеґації викликала деяке здивування і коментарі. Алберт Шерер, представник делеґації ЗСА на конференції, заявив, що американська делеґація розглядає її як позитивний зворот у нарадах. Шерер при тому відмітив, що розмови досі „ідуть краще", як дехто із західніх делеґацій сподівався. Правда, Юрій Воронцов, на закритій сесії, не дав задовільної відповіді на західню пропозицію, щоб справа людських прав була включена в дискусію другої конференції і щоб були повністю обговорені всі аспекти угоди, яка заторкує людські права. Західня пропозиція, накреслена Британією і З'єднаними Стейтами Америки та з узгідненням з державами Европейського Економічного Ринку, передбачає, що в часі осінньої конференції один тиждень був би призначений для вступних заяв, три тижні для закритих нарад і пленарних сесій, на яких були б обмірковані справи першої конференції і продискутовано, як діяла угода на протязі двох років, два тижні були б призначені для окремих комісій, один або два тижні для заключних пленарних нарад і один тиждень для остаточних підсумків. Очікується, що пропозиція ЗСА і Великої Британії зустрінеться з опозицією Совєтського Союзу. Совєти обстоюють, щоб був визначений день закінчення конференції і щоб її чинність була закінчена до кінця 1977-го року. Кілька держав, на чолі з Еспанією, Швайцарією і Румунією, опрацьовують іншу пропозицію, над якою дискутуватимуть делеґати в наступному тижні. Політичні спостерігачі в загальному погоджуються з думкою, що найгрізнішими будуть питання людських прав і справи обміну людьми та ідеями. Деякі групи нагляду за виконанням Гельсінкської угоди розпочали в Беоґраді свою роз'яснюючу активність, але югославські офіційні чинники заявили, що вони не дозволяють на жадну „пропаґандивну працю" і „видворять" з країни усіх, які такою активністю будуть заниматися.

Потреба оборони Руденка і Тихого була одною з тем пресової конференції в Лондоні

Лондон (УІС „Смолоскип''). — Напередодні Беоґрадської конференції тут відбулася пресова конференція, яку влаштував оборонець голови Московської Гелісінкської групи проф. Юрія Орлова, англійський адв. Мек Доналд.

Не зважаючи на те, що на цю конференцію був запрошений представник Вашінгтонського Гельсінкського комітету, його недопущено до виступу на цій конференції в обороні заарештованих членів Київської Української Гельсінкської групи Миколи Руденка, Олекси Тихого, Мирослава Мариновича і Миколи матусевича.

На пресовій конференції було приявних понад 100 представників преси, телевізії і радіо і на ній виступали визначні дисиденти з СССР, які, обороняючи Ю. Орлова, стверджували правдивість документів московської Гельсінкської Групи, які дістались на Захід і були опубліковані в різних мовах.

Андрей Амальрік, Людмила Алєксєєва і Віталій Рубін говорили про створення Гельсінкських Груп в СССР. Владімір Буковский і А. Амальрік говорили про умовини в совєтських концтаборах. Леонід Плющ, В. Волковская і Джері Лібер говорили про психіятричні тюрми в СССР. Емілія Ільїна говорила

(Закінчення на стор. 4-ій)

ГЕН. ПЕТРО ГРИГОРЕНКО РОЗКРИВАЄ ПЛЯН КҐБ ДЛЯ ЛІКВІДАЦІЇ РУХУ ОПОРУ

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — На Захід продісталась нова праця ген. Петра Григоренка п. н. „Наші будні, або розповідь про те, як фабрикуються кримінальні справи про радянських громадян, які виступають в обороні прав людини''. Праця має понад 100 сторінок машинопису і майже в цілості присвячена останній кампанії режиму проти „Громадських груп сприяння виконанню Гельсінкських угод'', „Комітету для прав людини'', „Емнесті Інтернешенал'' і подібним організаціям. Автор дає доволі широку картину наростання самого руху оборони прав людини в останніх роках та аналізує теперішні акції КҐБ, спрямовані на придушення того руху. Незалежно від останніх репресій, які подекуди перегукуються з найжорстокішими періодами КҐБівського терору, ген. Григоренко не є песимістом і вважає, що остаточно таки переможуть речники оборони прав людини, чи — як він каже — „право-оборони'' і свободи. Він пише: „Рух в обороні права за ті роки, що я з ним зв'язаний (а це понад 10 років) піддавався багатьом жорстоким ударам, але кожний з них лише скріпляв цей рух — і кількісно і якісно. Думаю, що й з теперішнього випробування він вийде скріплений. В країні будуть респектувати закон. А за це можна заплатити будь-яку ціну''.

Про саму кампанію КҐБ проти руху опору, автор пише так: „Операція'' проти „груп сприяння виконання гельсінкських угод'' була, без сумніву, добре плянована і старанно підготована... Мені припадково вдалося познайомитися з тим, як плянувалися провокаційні процеси в сталінські часи, зокрема „шахтинська справа''. Думаю, що немає підстав розраховувати на те, що керівна сила ресталінізації, себто КҐБ, не скористає з досвіду 20-их і 30-их років. Спираючись на той тричі проклятий досвід і враховуючи відомі вже нам факти фабрикації справи проти „Групи сприяння виконанню гельсінкських угод в СРСР'' і її української соратниці, я спробую начеркнути плян органів КҐБ для ліквідації цих ґруп...''

В дальшому автор з'ясовує поодинокі етапи терористичної акції КҐБ, від вибуху провокаційно підложеної в Московському метро бомби в грудні минулого року починаючи, а на підготові на листопад-грудень цього року судової показухи над Руденком, Тихим, Ґінзбурґом та іншими кінчаючи.

Окремий розділ Григоренко присвячує питанню „Хто ж такі дисиденти'' і подає характеристику важливіших діячів цього руху, передусім своїх особистих приятелів. Він так і пише в одному місці: „Читачу мій, Ти, можливо, здивований. Я брався розповісти про те, хто такі дисиденти, а тут розказую про своїх друзів. Не дивуйся. Я сам не знаю, хто такі „дисиденти''. Людей, яких щось об'єднує, прийнято називати якоюсь-то загальною назвою. Тому і ми відзиваємося на не нами придуману кличку. Ми могли б назвати себе як завгодно, але справа в тому, що цього зробити ми не можемо. Ми не організація...''

Якщо ж йдеться про поширення руху, то Григо-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Совєти заарештували українського скульптора, який вшанував 200-річчя ЗСА

Вашінгтон. — Письменник Александер Солженіцин передав кореспондентам документи, у яких стверджується, що совєтська політична поліція ув'язнила українського скульптора Петра Рубана, який у своїх вільних хвилинах займався виготовленням скульптури для вшанування 200-річчя Американської Незалежности. Рубан, згідно з інформаціями, вже раніше відбув 16 років концтаборів за український націоналізм і ввесь час перебував під пильним наглядом КҐБ. Тепер совєтський суд обвинуватив його за „нарушення совєтських законів, приватну торгівлю і привласнення державного майна''. В повідомленні сказано, що Петро Рубан працював у містечку Прилуки на фабриці сувенірів, а вільний час присвячував виготовленню могутньої скульптури для вшанування Американської Незалежности. Відповідні документи в цій справі представив кореспондентам Джеймс Ф. Джеффордс із стейту Вермонт, у якому тепер постійно живе Александер Солженіцин. Документи про засуд й інші справи одержав Солженіцин від Московського Комітету Оборони Людських Прав і Комітету нагляду над виконанням Гельсінкської угоди.

У Польщі видають переклад „Музики" Шевченка

(Е. Б. Р.) — Дружина с. п. Єжи Єнджеєвича, відомого автора знаменитого біографічного роману про Тараса Шевченка п. н. „Українські Ночі або Родовід Генія", повідомила перекладача цього твору на українську мову, що за її заходом скоро вийде друком у Польщі один із кращих прозових творів Шевченка перекладу її чоловіка, а саме „Музика". Книжку прийняло до друку „Видавництво Любельське" та, правдоподібно, вона вийде в світ ще цього року.

Із перекладчої спадщини Шевченкіяни Є. Єнджеєвич залишив по собі понад 1,000 сторінок машинопису, як рівнож і поважну частину „Енеїди" Котляревського. Переклад із польської „Українських Ночей..." проф. Євгена Рослицького покійний одобрив ще за життя, а коротко перед своєю смертю багато причинився до підписання контракту з польським урядом на право видання цієї книжки перекладачем. Єнджеєвич радів зокрема „великою почестю", як писав він, що книжка вийде під патронатом НТШ Канади.

Є. Єнджеєвич це передовий польський перекладач, письменник, есеїст, літературний критик і щирий приятель українського народу, про якого нераз уже писалося у нашій пресі. Потрібно відмітити, що його „Українські Ночі..." не є доступні читачам в Українській ССР. УВАН Канади присвятила йому свою останню Шевченківську Сесію, що складалася з доповіді д-ра Рослицького на тему „Життя і творчість Єжи Єнджеєвича" та читання уривків його перекладу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

УСІМ БАТЬКАМ У ЇХ ДЕНЬ:
МНОГИХ ЛІТ!

Справа Роберта Тота

Шикани совєтських властей проти американського журналіста Роберта Тота, якого горезвісне КГБ безпідставно тримало і допитувало протягом кількох днів, можна пояснювати різними причинами.

Однією з найбільш правдоподібних це та, що Москва напередодні Белградської конференції хотіла знеславити рухи спротиву у Совєтському Союзі, стараючись „доказати", що всі дисиденти — це, мовляв, такі самі „підозрілі особи", як Анатолій Щаранський, якому безсоромно закидають „зраду батьківщини" і співпрацю із Центральною Розвідчою Агенцією (Сі-Ай-Ей). Як відомо, Роберт Тот знав і зустрічався з тепер заарештованим Щаранським і під час допитування працівники КГБ не тільки випитували його про „справу Пєтухова", тобто про зфабриковану совєтськими властями „передачу таємних документів" — в дійсності праці з ділянки парапсихології, — але також випитували Тота про його „зв'язки" із Щаранським. Отже, совєтські власті старалися спрепарувати собі аргумент, яким могли б користуватися і на Белградській конференції і пізніше, що, мовляв, в Совєтському Союзі не переслідується інакомислячих, а тільки карається тих, які діють на некористь СССР, зокрема тих, які передають за кордон „державні таємниці".

Притримання Тота совєтськими властями правдоподібно мало на меті також „доказати" світові і громадянам СССР, що рух спротиву в Совєтському Союзові нібито сам по собі „дуже слабий" і обмежений до кілька десятків осіб, а здобув розголос тільки завдяки таким закордонним журналістам, як Роберт Тот, які теж, мовляв, заохочують цю „малу горстку людей" продовжувати свою „антисовєтську діяльність" на яку, очевидно, совєтський уряд „мусить реагувати".

Можливо також, що Москва хотіла використати справу Тота на те, щоб на Белградській конференції мати „виправдання", чому Совєтський Союз не виконує тих постанов Гельсінкського домовлення, які стосуються полегшення діяльности закордонних журналістів. Покликаючись на справу Тота, совєтська делегація на Белградській конференції правдоподібно твердитиме, що полегші для журналістів неможливі, бо вони „займаються підривною діяльністю".

Самозрозуміло, що притримання Роберта Тота — це теж спроба совєтських властей „віддячитися" президентові Джіммі Картерові за його виступи в обороні людських прав і дисидентів у Совєтському Союзі, як також намагання Москви переконати вільний світ, зокрема Америку, що всі старання Заходу поліпшити стан людських прав в країнах комуністичного бльоку не мають вигляду на успіх.

Однак, власне ці спроби Москви „доказати", що, мовляв, натиск світової опінії не має жадного впливу на внутрішню політику Совєтського Союзу фактично доказують протилежне, а саме, що світова опінія дошкулює совєтським верховодам, що вони з нею таки мусять рахуватися і її бояться, як теж вказують Заходові, що повинен не тільки продовжувати свою оборону людських прав і дисидентів у СССР, а ще більш скріпити її.

Треба надіятися, що ціла справа з Робертом Тотом, якого Москва під натиском Вашінгтону погодилася звільнити, переконає президента Картера та членів його уряду, що вони повинні продовжувати і скріплювати свою акцію проти порушування Кремлем політичних, національних і загальнолюдських прав, гарантованих Універсальною Деклярацією Людських Прав, совєтською конституцією та Гельсінкським домовленням. Белградська конференція дає урядові ЗСА і урядам інших країн вільного світу добру нагоду натаврувати Совєтський Союз та його сателітів за постійне порушування основних людських прав і вимагати, щоб Москва в майбутньому таки виконувала міжнародні домовлення, які вона підписала. Американська делегація на цій Белградській конференції зможе поставити справу Роберта Тота за приклад нехтування Москвою постанов Гельсінкської деклярації відносно прав не тільки совєтських громадян, але також закордонних журналістів.

Протопресвітер Сергій Кіндзерявий-Пастухів

НА СТОРОЖІ

В неділю, 12-го червня, відбулася у Вашінгтоні передавана на телебаченні американсько-совєтська дискусія про людські права. Це модна тепер тема, яку звичайно збувають кличами, або суперечками. На жаль, так сталося і цим разом. Була це перша така зустріч між „приватними" громадянами ЗСА і СССР. З американського боку були це справді приватні і супроти теми випадкові люди, які, за вийнятком журналіста Кайзера, не цілком знали про що говорили. Зі совєтського боку — наглядно — політруки. Отож і не диво, що дискусія від самого початку зійшла на манівці, на недоречну суперечку зі статистичними доказами, яка не вияснює, не доказує, ні не переконує, а тільки заплутує. Тимбільше, що суперечку звели до питання утисків супроти жидів, що в дійсності тепер стало найбільшим козирем оборони совєтчиків. А принагідна згадка про переслідування українців згубилася як недоречне відступлення від теми.

Залежно від поставлення цієї теми, вона може перетворитись в об'єкт академічного зацікавлення чи у формальне знаряддя пропаганди, але може стати й у весь свій ріст — граничної точки в ідеологічній боротьбі між двома крайностями сучасної дійсности. Залежно від поставлення...

Коли говоримо про права людини, автоматично зачеплюємо справу обмеження прав, що є до певної міри природно складовою частиною суспільного життя у будь-якому з проявів: політичному, соціяльному, економічному і навіть релігійному. Самі по собі обмежування прав людини не можуть бути об'єктом дискусії, навіть не величина їх чи скаля вимушености. І якщо на цьому ставити наголос, то бесіда обсунеться до безтолкової суперечки.

Насправді ж питання стоїть 1) про мотивацію обмежування та 2) про визначення що саме належить до підставових, священних прав кожної людини. Останнє — найважливіше; мотивація обмежень це вже вивідне від основного. Між іншим, совєтський проф. Мішін пробував поставити мотивацію в центр дискусії. Жаль, що безуспішно, це могло б направити саму дискусію ближче до діла. Бо якщо ми згодимося про можливість обмеження прав людини осягнення задля економічного добробуту або якогось соціяльного стандарту чи політичної домінації, то устійнити сам факт насилля легко. І уточнити обмежені права. А тоді вже саме визначення про підставові права людини можна залишити на серці кожного слухача... Це тільки одна з можливостей дискусії.

Було дуже сумно спостерігати згадану дискусію в каплиці Джорджтавнського університету в Вашінгтоні. Все таки Америка — країна найширших свобод з найменшим у світі обмеженням прав людини. СССР — діяметральна протилежність. Це — в принципі. У практичному ж житті завжди — як вийнятки — існують недотягнення, помилки. (В СССР ті недотягнення супроти принципу — либонь єдиний позитив!) Дискусія про недотягнення взагалі не має глузду, належить до іншої ділянки інтелектуального життя, а в формі суперечки викликає просто співчуття. Тимто совєтчики радо чіпляються і наголошують недотягнення в Америці (яких ніхто ніколи й не пробував боронити), і навіть згідні признатися до своїх затруднень, особливо з періоду славного „культу".

А ціла справа не в тому. Коли б совєтський експеримент навіть цілком не мав недотягнень, то вже сама ідея обмежити всі права людини, зробити з нього бездумного, безправного, бездушного робота, маленьку шрубку в колосальній економічній машині, сама ця ідея — страшний гріх супроти людини, супроти брата, і арогантний виклик Богові, який створив чоловіка свобідним і задля свободи.

Це вже справа свобідного домовлення між людьми про форму і засяг обмеження прав задля успіху співжиття в суспільному ладі. А всякі і всі недотягнення — природний супутник життя, спричинені недосконалістю людської природи і майже не залежить від принципів чи наставлення. Помилятися — природне для людини.

Відрадним явищем була телевізійна програма через два дні, 14-го червня, напередодні зустрічі в Белграді, „Змагання за свободу", бувши програмою а не дискусією, обмежилась до дії, фактів, цитат і, дуже влучних оцінок та коментарів. Наскільки недільна дискусія була невдачною, настільки вівтіркова програма була успішною. І якщо можна з цього робити якібудь висновки, то в першу чергу — таке спостереження: американський світ (і ми втому) не страждає від браку знання фактів (розповсюдження того знання — справа іншого порядку); бракує глибшої аналізи тих фактів та прямих від того висновків. Бракує глибшого вгляду в суть справи та, скажім, філософського пізнання правди. Без цього фактичне знання розсипається у хаотичне нагромадження і часто спричинює враження про неважкість та непотрібність таких інформацій. — „Пощо мені знати, що там десь, в якійсь Україні, діється? У мене і своєї мороки досить" — Але коли б ясна була вся структура питання про свободу та права людини, то ніхто не злегковажив би кричущого насилля ні в Україні, ні дебудь під сонцем.

Василь Верига

ПОЧАТОК ВЕЛИКОГО ДІЛА

Канадський Інститут Українських Студій Альбертського університету та його Відділ при Торонтонському університеті розвивають свою діяльність щораз то більше. Одним із основних завдань Інституту є заохочувати і піддержувати морально і матеріяльно наукові досліди з ділянки українистики взагалі, а з україніки-канадіяни, зокрема. Іншими словами, Інститут розпочинає в житті української спільноти в Канаді добу солідних наукових дослідів, а дальше за тим публікації їх вислідів у формі друкованих праць. Це нова доба, яка повинна б прийти на зміну тому періодові, коли українці намагалися прихилити публічну опінію при допомозі памфлетів, летючок та маніфестацій, а рідко коли солідними науковими працями.

Солідність підходу керівників Інституту до українських студій видно вже хоч би з того, що 4-го грудня м. р., заключено поміж НТШ (Сарсель) та Інститутом договір, згідно з яким останній зобов'язався випустити в світ „чотиритомну" гаслову Енциклопедію Українознавства в англійській мові. Здається, що ніхто не буде заперечувати важливости цього почину. Поява на книжковому ринку „Большої Совєтської Енциклопедії" в англійському перекладі вимагає, щоб і українська англомовна енциклопедія знайшлася на полицях усіх бібліотек та їхніх наукових відділів. Спростувати совєтсько-московських перекручення в історії українського народу, української літератури, мистецтва та культури взагалі, ніхто не зробить за українців. Інститут якраз і взявся за це велике діло.

У зв'язку з дослідною працею з минулого українського народу в Україні та поза нею, необхідні є довідники до джерел, які висвітлюють поодинокі події, чи нариси з життя-буття народу. Це, звичайно, є друковані праці, рукописи, розвідки в різних періодах тощо. В чужинців ця ділянка дуже розвинена і науковець може без труду довідатися, що на таку чи іншу тему є вже написано. В українців, на жаль, ця справа дуже занедбана. До речі, навіть на рідних землях цій ділянці не присвячується належної уваги. Наукові праці появляються і там і тут здебільша без поіменних тематичних покажчиків. Бібліографічні довідники в УССР не мають навіть згадки про прескрибованих учених чи взагалі немилих режимові осіб. У зв'язку з тим, їхні довідники ніколи не є повні. Не поміщують вони і праць вчених поза кордонами СССР, якщо їх писали не-комуністи. Брак покажчиків у багатьох працях робить їх малопоміточними для наукових дослідів, ба, щоб щонебудь знайти, треба читати цілу книжку, тоді, коли дослідник не має на це часу, бо його цікавить тільки певний аспект справи чи невелична згадка у такій чи іншій праці.

Ще гірше представляється справа з розвідками у періодичних виданнях. Брак довідників до періодичної літератури вимагає великої затрати часу на розшукування, що і де було друковано на таку чи іншу тему. В англо-саксонському світі ця справа давно вже наладнана і всі поважніші і наукові журнали мають т. зв. "Readers Guide To Periodical Literature", де кожний може знайти хто, коли, де і що написав та друкував.

Щоб бодай частинно цьому лихові зарадити, Інститут зорганізував у днях 29-30 квітня ц.р. у Торонті конференцію з представниками бібліотечного світу, щоб ті справи обговорити. Нарадами проводив проф. М. Лупул з Альбертського університету, як директор Інституту, та проф. Ю. Луцький з Торонтонського університету.

Наради розпочалися в год. 9:30 рано, доповіддю проф. М. Лупула на тему: „Роля Канадського Інституту Українських Студій у відношенні українських книгозбірень Канади", яку доповнив Роман Петришин коротким оглядом технічних можливостей в сучасній автоматизації канадських бібліотек.

На пополудневій сесії говорив Андрій Григорович на тему: „Координація українських книгозбірень в Канаді: сугестії, проблеми та можливості". В неділю говорив Едвард Касинець про „Гарвардський підхід до українських книгозбірень". Після кожної доповіді відбулася дискусія, в якій обговорено всі можливості координації праці та бібліотечних книжкових фондів.

Треба підкреслити, що хто б не опрацьовував програму цих нарад, вона була добре продумана, включно із можливими питаннями дискусії. Ці напрямні дозволили дискусії дотримуватись відповідних тем, як, наприклад: „Що собою являє сьогодні „Українське бібліотечне товариство Канади" та яку ролю воно може відіграти в наладнанні праці Інституту.

Обговорено питання каталогу україніки в Північній Америці, а зокрема Канади, а впарі з тим спеціялізованих бібліографій, необхідних при дослідах і студіях. При цьому очевидно виникла і проблема українців — бібліотечних спеціялістів українських студій.

В дискусії стверджено, що в дослідах українознавства дуже важливі є часописи, центральні і провінційні. На жаль, совєтські українські часописи з-перед 1961-го року майже недоступні в Канаді. Жадна канадська бібліотека, за винятком Альбертського університету, немає навіть „Радянської України", органу ЦК Комуністичної партії України, з-перед 1961 р. А що найважливіше, немає жадних провінційних часописів, навіть з таких великих українських центрів, як Харків, Одеса, Львів, не говорячи вже про менші міста. Як розв'язати це питання?

У висліді дискусії узгіднено, що бібліотекарі повинні опрацювати каталог україніки в бібліотеках Північної Америки, а головно Канади, який є необхідним для українознавчих студій. Для підготовлення такого каталогу обрано окремий Комітет у складі: Андрій Григорович і Василь Верига з Торонтонського університету. Едвард Касинець з Гарварду та Неля Наконечна, голова Ради Бібліотечної системи міста Торонто. Комітет має право кооптувати ще й інших членів у міру потреби і зобов'язався виготовити напрямні своєї праці.

В дискусії були висловлені побажання щоб Українське Бібліотечне Т-во Канади взяло на себе обов'язок в організації бібліографічних інформацій до зводного каталогу україніки взагалі, а україніки-канадіяни зокрема.

Приявні на нарадах українські бібліотекарі з Америки, Роман Маланчук з Публічної Бібліотеки в Ню Йорку, Василь Надрага з Конгресової Бібліотеки у Вашінгтоні та Едвард Касинець з Українського Наукового Інституту Гарвардського університету зголосили свою всебічну допомогу.

Крім згаданих уже осіб, у нарадах взяли участь також д-р М. Суховерський і Богдан Медвідський з Альбертського університету; Карпо Микитчук з Бібліотечної системи Норт Йорк (Торонто), Роман Сторощук, голова Українського Бібліотечного Т-ва, Люба Пендзей з Торонтонського університету, Оксана Пясецька з Оттавського університету та Ірина Белл з Національної Бібліотеки в Оттаві; Маруся Бородач з Бібліотеки УНО — Торонто. В неділю прибув на наради і проф. І. Лисяк — Рудницький з Альбертського університету та декілька гостей.

Підсумки наради зробив проф. Ю. Луцький, який ствердив, що Канадський Інститут Українських Сту-

(Закінчення на ст. 3-ій)

ЕКСПЕДИЦІЯ НА ЕВЕРЕСТ

(М.Р.). — До Непалю, невеличкого гімалайського королівства, зголошується багато експедицій з усього світу. Тому уряд проголосив, що приймає зголошення альпіністів до 1981-го року. Всі вони бажають підніматися на вершок гори Еверест й інші високі гори. Вже на цю весну було записаних десять спортових команд, а других десять на осінь, як скінчиться сезон мусуну (півгрічні змінливі вітри). В Непалі є, крім Евересту, принаймні ще десять найвищих у світі гір, а майже всі вони знімаються на 25.000 стіп до неба. Еверест — найвищий і має 29,028 стіп. Уряд Непалю віддає для альпіністів узагалі всі 40 шпилів, а більше як сто є закриті для туристів.

Аж до половини 20-го століття ті гори оглядали люди лише здалека й ніколи ніхто по них не ступав. Були й раніше спроби дістатися на гору Еверест, але ті люди підходили до тієї гори через сусідній Тибет. Переговори британської спортової команди не довели до нічого, уряд Непалю не згодився, щоб альпіністи лізли на гору від його сторони в 1908 році. Не мали успіху також спроби французької групи дістатися на гору Микола І, висоту на 27.824 стіп, в 1934-му році, як теж швайцарської групи на гору Дгавлягірі, висоту в 26.810 стіп, в 1949-му році. Але вже 1949-ий рік був роком першого справжнього дослідження Гімаляїв з Непалю, коли американська експедиція, яка цікавилася передусім дослідженням птахів, відвідала гори східної і західної полоси краю. Того ж року швайцарський геолог переводив повітряне обслідування гори Дгавлягірі. Його досліди виявилися корисними для пізніших експедицій його земляків на верх тієї гори. Перше успішне підіймання на Еверест відбулося 24 роки тому в місяці травні, коли новозеляндець Едмунд Гілярі й його провідник Тензінг Норкей, непалієць, попровадили експедицію альпіністів на вершок Евересту. Уряд замкнув був дорогу до Евересту в 1965-му році, після того, як три інші спортові команди вийшли на верх гори, але три роки опісля знову отворив цю дорогу. Раніші експедиції до Непалю були дозволювані лише після порозуміння з урядом Непалю. Щойно в 1969-му році, коли вже дуже багато спортових команд внесли прохання в справі дозволу підійматися на гору Еверест, ухвалено для аплікантів нові правила підіймання на гору. Апліканти мусять у проханні подати подробиці зі свого життя, залучити свою фотографію, як теж попередній досвід з альпінізму. Подання, прохаючі мають вносити за посередництвом своєї амбасади. До експедиції належать часом усього лише шість людей, а часом навіть понад двадцять з країн усього світу. Як тільки яка група одержить дозвіл, їй призначують зв'язкового офіцера з непальської армії або поліції. Можна одержати провідника теж з приватних агенцій.

„ДІЯЛЬНІСТЬ УНФ СПРЯМОВАНА ВИКЛЮЧНО НА ВІДДІЛЕННЯ УКРАЇНИ..." — ПИСАВ МИХАЙЛО ДЯК

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — Серед самвидавних матеріялів, які поширюються на Україні, є, дотепер невідома на Заході, заява Михайла Дяка до Президії Верховної Ради УССР з 16 квітня 1974 року.

Михайла Дяка звільнили з Пермського табору ВС 389/35 (ст.Всесвятское) в 1975 році з огляду на його цілковите фізичне вичерпання, вже дослівно вмираючого. Він переїхав до своєї родини (дружина і двоє дітей) в Івано-Франківській області, де кілька місяців пізніше помер.

Михайло Дяк народився 1935 року, закінчив юридичний факультет Львівського університету, працював як старший лейтенант міліції на посту станичного уповноваженого Долинського РВМ МВС Івано-Франківської області. Заарештований в березні 1967 року за приналежність до Українського Національного Фронту (УНФ). Дяк був засуджений за ст. 56 ч. 1, 64, 222 ч. 1 КК УРСР на 5 років тюрми, 7 років таборів і 5 років заслання.

Подаємо повний текст заяви М. Дяка до Президії Верховної Ради УССР:

В березні 1967 року мене арештували і в листопаді того ж року, на закритому судовому засіданні, Верховний суд УРСР засудив мене на 12 років позбавлення волі і на 5 років заслання. Слідство велося методою шантажу... Якщо обвинувачений не давав вигідних слідству свідчень чи заяв, на нього тиснули психологічним пресом. Наприклад, коли я перших 46 днів не давав жадних свідчень, старший слідчий Баранов запевняв мене, що „заведе на мене мокре діло" і тоді буде мені кінець. Для цього він використав трагічну смерть учителя Івана Мелешка в селі Витвиця (?) Івано-Франківської області. Хоч я не мав і не міг мати жадного відношення до цієї трагедії, але, знаючи практику слідчих органів з часів культу особи Сталіна, припускав, що і в наш час є вповні можлива фабрикація справи, про що свідчив шантаж з боку слідчого.

Якщо говорити про суд з точки зору справедливости — то про що тут говорити: суд був закритий, навіть рідні не були присутні на судовому засіданні. І слідство і суд були тільки розправою над невинними людьми, які виступили в обороні прав своєї нації, за вихід України з складу СССР. Тепер, в спокійнішій ніж на слідстві і суді обстановці, я ще більше переконаний в несправедливості, вчиненій слідчим і судом наді мною і моїми побратимами. Чейже, якщо звернутися до тексту статті 56 ч. 1, заключення якої приписане нам в обвинуваченні (заговір для скинення влади) і за якою нас обвинувачували у зраді батьківщини, та проаналізувати мою діяльність в Українському Національному Фронті і взагалі діяльність УНФ, то стає ясно, що ця діяльність ніяким чином не була спрямована на захоплення влади. Вона була спрямована, як сказано вище, виключно на відділення України, і в тому напрямі велася агітація. І хоч в журналі „Воля і Батьківщина" обговорювалося якийсь державний устрій підходив би для Української Самостійної Держави, кінець кінцем вибирати його повинен був український народ — шляхом референдуму чи інших. Якщо український народ буде мати можливість вибирати у дійсно справедливих виборах, то й до уряду він вибере достойних людей. І якщо, безпідставно, авансом, суд судив нас за „уряд" (народ нікого з нас ще не вибирав, він не має тепер такої можливости), то з таким же успіхом суд міг би судити, на підставі тої ж статті, і членів президії Верховної Ради, бо хто може знати, чи вибере народ до уряду не нас, а членів Президії Верховної Ради (якщо б Президія ВР проводила політику в інтересах українського народу!) І так логічно виходить, що позбавляти людей волі за те, що може статися у майбутньому — абсурд.

Хочу підкреслити, що справа не в уладолюбії, не у захопленні влади (я ж мав владу, працюючи в міліції), а справа тільки в тому, що ми брали собі до серця долю рідного народу. І мої дії... зводилися до того, щоб мати однодумців і спілкуватися з ними, а не до захоплення влади.

І якщо б в СССР конституційні права (свобода слова, друку та інші) не заперечувались б відповідними статтями Кримінального кодексу, ми добилися б виходу України з складу СССР легальними методами.

Факти, зокрема факт мого ув'язнення в тюрмі, демонструють, що свобода бути, чи не бути, тій чи іншій нації, в складі СССР, свобода, гарантована Конституцією, також заперечується Кримінальним кодексом. Про яку свободу нації може бути мова в умовах радянської дійсності, коли в одній з республік (це з мого власного досвіду відомо) групу людей, які добивалися проведення референдуму (а до референдуму —свобідної агітації) для рішення національного питання, позбавили волі на довгі роки, мовляв, за зраду батьківщини!). Мене не тільки без вини позбавили волі, але й відправили відбувати строк поза межами України, що, безсумнівно, доказує незвичайну жорстокість покарання.

І не дивно, що після 6-ти років ув'язнення, я важко захворів лімфогрануломатозом. Як відмічають в медичній літературі, лікування лімфогрануломатоза необхідно проводити в спеціялізованих онкогематологічних клініках. В таку клініку хворий в'язень не попаде, тому, що як мені заявили (та це й видно), в Пермі для в'язнів таких клінік немає (і не тільки в Пермі, але і в Ленінграді та інших містах Союзу). Мене вже три рази посилали в лікарню слідчого ізолятора Пермі, де для лікування моєї недуги є лише один прилад (спеціяльний рентген), — цей прилад старий і лікування ним шкідливо впливає на здорові органи і функції організму. Кращі результати дає телегамматерапія (кобальтова гармата), але такого апарату немає. Є інші методи лікування, але виявляється, їх також можна примінювати тільки у вищезгаданих спеціялізованих лікарнях, які знаходяться поза таборовою системою — на волі. При важких ускладненнях недуги, що вимагають скорої помочі, не легко попасти навіть до лікарні слідчого ізолятора: заки прийде дозвіл із вищої інстанції чи інстанцій, проходить півтора—два місяці. Прибудеш в ізолятор — виявляється, що в лікарні немає місць і приходиться замість в шпитальній палаті (та й ця постійно під замком) перебути ще півтора-два місяці в тюремній камері (камера 14, корп. 5). При дуже серйозному ускладненні хвороби, коли мене привезли 24 січня 1974 року в Перму, лікування почалося щойно на 19-ий день після мого прибуття в лікарню, бо не було лябораната і не було кому зробити аналізу крови; так мене почали лікувати щойно 13 лютого.

У мене і на думці не було розхвалювати старий режим: українці зазнавали національний гніт і тоді, зазнають і тепер. Тільки тепер більш витончено стараються його замаскувати, щоб легше було здійснювати денаціоналізацію і русифікацію українців. Давній московський панславізм пробують проводити через „інтернаціоналізм". І все ж коли при старому режимі, більшовик Федосєєв, більш чи менш важко захворів, адміністрація Владимирської тюрми (централі) на час лікування відпустила його на волю, і він лікувався не в тюремній лікарні, а в лічниці міста Владимир.

Відбуваючи свій строк у тій же Владимірській тюрмі, в концтаборах Мордовії і Уралу, я не чув про ніщо подібне.

Я не вірю ні в справедливість, ні в гуманність радянської системи. Тому даремно було б вимагати перегляду справи, анулювання незаконного присуду. Тому теж даремно було б добиватися лікування в спеціялізованій онкогематологічній клініці. Тому я моєю заявою висловлюю тільки протест проти незаконних методів ведення слідства, проти суду, проти вислання за межі України, а також висловлюю протест, що мене позбавляють можливости, тому, що я в'язень, лікуватися у відповідних до моєї недуги медичних установах.

Подвійний осяг Вол. Корнієнка

101-ий академічний рік на Джон Гопкінс університеті закінчився в чудовий соняшний день 27-го травня, дуже важливий для Володимира: день отримання бакаларату і паралельного закінчення другого року медичних студій на престижевій медичній школі при цім університеті. Подвійна відповідальність і праця за останні два роки — подвійна радість і осяг сьогодні!

Володимир Корнієнко

Володимир був прийнятий на п'ятирічну програму до медичної школи в 1975 р. після 2-го року своїх примедичних студій на Пенсильвенськім університеті. На Пенсильвенію він прийшов в 1973 р. з середньої школи як Бенджамін Франклін Сколяр. Тут він закінчив спеціяльну почесну програму для заавансованих і був обидва роки на списках відмінників, а свій перший рік закінчив з премією з хемії.

Майбутній лікар, син Варі і Олександра Корнієнків, є відомий нашій союзовій громаді як кількарічний учасник-першун у плавацьких змаганнях минулої декади. Із теплом він згадує, що свої університетські студії почав як член УНСоюзу, а в своїх біографічних студентських анкетах Володимир гордо декляpує себе українцем.

П. Ш.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

Зустріч із Гелен Майнер

Однією із нечисленних 18-ти жінок членів Конгресу є Гелен Майнер, демократ із стейту Ню Джерзі. З нею українська громада стейту досі не мала нагоди нав'язати контакту. Частинно можна це пояснити тим, що пані Майнер репрезентує тринадцятий конґресовий дистрикт стейту, це є північно-західні повіти, в яких немає багато її українських виборців. Все ж, в околицях Ґрейт Медову і Оксфорду були одні з давніх українських поселень, які збільшилися новішими мешканцями в околиці Довер, Гайленд Лейкс ітд., на що ми звернули увагу конґресменки, яка жартом сказала: „I see you did your homework".

Пані Гелен Майнер

Гелен Майнер приїздить лише на кінець тижня з Вашінґтону і по черзі відвідує свої бюра (три) в Ню Джерзі, де зустрічається зі своїми виборцями, приймає делеґації та бере участь у різних місцевих офіційних функціях. Тож не дивно, що її календарець виповнений та години пораховані, і ми були раді, що вона все ж вмістила відвідини нових її людей. У зустрічі, яка відбулася в пані Майнер бюрі в Доверу 10-го червня, взяли участь Дарія Кравець, молода вчителька, тут роджена, членка Н.Дж. Комітету українських політичних в'язнів і Дора Рак, член управи стейтової ради УККА, обидві мешканки повіту Есекс в стейті Ню Джерзі.

В розмові, що проходила в свобідному і приязному тоні, була нагода поінформувати пані Майнер про українську етнічну групу в загальному. Її, очевидно, цікавила кількість українських людей в ЗСА та теперішні наші старання в обороні людських прав і українських політичних в'язнів, в нав'язанні до Гелсінкського договору і близької конференції у Беоґраді. Зі зацікавленням вона розпитувала про умовини в Україні, куди їздила в п'ятдесятих роках, а за часів адміністрації Кеннеді — реферувала проблеми американської закордонної служби в країнах Східньої Европи. Тут Дарія Кравець могла поділитися своїми безпосередніми спостереженнями з поїздки в Україну і поінформувати пані Майнер про сучасний стан. Коли розмова перейшла на тему жіночих організацій, то вона була здивована, що їх маємо не лише в стейті, але, що й існує українська жіноча федерація, що втримує зв'язок поміж українськими жіночими організаціями різних континентів. Пані Майнер сподобалася гарна брошурка СФУЖО англійською мовою. Конгресменка — поза рядом інших ділянок — зацікавлена справою статуту жінок, обзнайомлена зі Світовим Пляном Акції та Декадою Жінки та братиме участь у Стейтовій Жіночій Конференції у неділю 19-го червня в Принстоні, в якій і українки стейту є заступлені.

Якщо ж йдеться про питання Людських Прав, то Гелен Майнер виразно і сильно підкреслила своє позитивне відношення, зазначуючи, що „не може бути людини, яка не підтримувала б їх". Але з розмови виходило, що її зацікавлення йде радше по лінії економічній, значить вплив економічних умовин в світі на сферу людських прав в найширшому розумінні, запевнення більше рівномірного розділу дібр і елімінования голоду в нерозвинених країнах. Якщо нам вдалося звернути її увагу на пов'язання питання Людських Прав з національними і ідеологічними проблемами і зацікавити її справою політичних в'язнів, то можна буде в майбутньому розраховувати на її підтримку наших акціях. Передані їй матеріяли доповнюють в тім напрямі наші інформації і ми хотіли б сподіватися, що пані Майнер своїм сильним впливом підтримає українські намагання, про що ми її при кінці нашої розмови просили. Можливо, що цей перший крок зближення із впливовою жінкою американського політичного світу придбає нам симпатика і знайде відгомін у конгресовій комісії Міжнародних Зв'язків, членом якої є Гелен Майнер.

Дора Рак

Відзначування Шевченкових роковин у Ґардінері, Мейн

У неділю, 27-го березня ц. р. о год. 3-ій по полудні — в історії стейту Мейну, в Ґардінгері, відбулася перша імпреза в честь генія українського народу, поета і пророка Тараса Григоровича Шевченка. Українська громада зблизька і здалека вшанувала пам'ять нашого улюбленого поета своєю численною приявністю.

Імпрезу заініціювала пані Дицьо, а відтак її ініціятиву підтримали інші члени 181-го Відділу УНСоюзу ім. Тараса Шевченка.

Дня 29-го січня ц. р. члени 181-го Відділу зібралися в домі Миколи і Олександри Біданців, щоб вибрати імпрезовий комітет, який приготовив би згадану імпрезу. До цього Комітету ввійшли: Богдан Підлуський — голова, д-р Аркадій Очеретко — секретар, Микола Біданець — скарбник; Володимир Харченко — організаційний референт; пастор Михайло Якубович — програмовий референт.

Програму імпрези відкрито американським національним гимном та молитвою, що її виконав пастор Якубович. Голова Комітету, Богдан Підлуський виголосив привітальне слово, після чого молоденькі доні М. і А. Біданців, та В. і Г. Харченків піднесли квіти в честь Поета.

Квартет в супроводі подруж Підлуських та Якубовичів проспівали „Заповіт", на що громада встала.

Першу промову „Життєпис Шевченка" виголосив п. Іванюк, а опісля два п'ятилітні „козачки", Адріян Підлуський та Давид Якубович, продеклямували віршики.

Другу промову „Релігійність Шевченка" виголосив пастор Михайло Якубович, а відтак знову згаданий квартет виконав пісню „Думи мої". Третю промову англійською мовою, „Патріотизм Шевченка" виголосив Б. Підлуський.

Кінцеве слово виголосив пастор М. Якубович. Імпрезу завершено відспіванням українського національного гимну.

Опісля громаду запрошено на гостину, що її приготовили місцеві господині. Окрім виконавців, багато людей вклали свій труд у влаштуванні цієї імпрези, а саме: В. Крохмалюк займався технічним оформленням запрошень, Ірина Свідрак оформлювала музичні ноти, Рута Якубович була акомпаньятором; О. Данчеко написав поезію на час посвячення пам'ятника Шевченка у Вашінгтоні, та знову прочитав на цій імпрезі; а господині Марійка Підлуська, Олександра Біданець, Стефа Біданець, Слава Очеретко та Оля Якубович приготовили гостину після імпрези.

М. Я.

ПОЧАТОК ВЕЛИКОГО ДІЛА

(Закінчення зі ст. 2-ої)

кладачів університетів. Відбуті наради та виміна думок на бібліографічні теми є кроком уперед до взаємної співпраці та порозуміння.

З приємністю доводиться ствердити, що „Нарада про українські книгозбірні" була вдалою імпрезою і на часі та добре підготованою. Завдяки цьому вона проводилася ділово, а виміна думок на заторкнені теми була корисною для всіх учасників і для Управи Інституту. Треба вірити, що це був початок великого діла в ділянці наладнання підупорядкування науково-дослідного матеріялу та інформації на терені Північної Америки, а в першу чергу в Канаді.

...дій поставив собі великі завдання, які він зуміє виконати тільки при дружній співпраці всіх фахівців свого діла. Зведений каталог україніки це для наукового світу потреба першої ваги і, — як це він сказав, — сподіється, що відбуті наради є надійним першим кроком до здійснення цього задуму.

Одночасно проф. Ю. Луцький висловив своє власне вдоволення з перебігу нарад, заявляючи, — подібно, як це зробив перед ним проф. М. Лупул — що хоча добре наладнана бібліографічна справа є передумовою успішности всяких наукових дослідів, не всі бібліотекарі знаходили належне зрозуміння серед ви-

Вісті Українського Бібліографічно-Довідкового Центру

В плянах праці УБДЦентру є між іншим: опрацювати і видати випуск Україніки Діяспоріяни за рр. 1976-77.

Видати додаток (по рік 1977) до *бібліографії* англомовної україніки д-ра Романа Вереса.

Щоб уможливити опрацювання тих публікацій, просимо: українські видавництва в діяспорі подати нам список їхніх публікацій без огляду на мову, випущених в рр. 1976-1977 або запланованих на рік 1977.

Також українських авторів просимо подати список їхніх публікацій, випущених в рр. 1976-1977. Авторів англомовних публікацій просимо подати публікації та статті від р. 1973 або пропущені в бібліографії.

Авторів, які публікували в англійській мові, просимо подати також список їхніх статтей чи белетристичних творів (новелі, драматичні твори) публікованих в журналах чи збірниках, також таких, що були друковані в неукраїнських журналах.

Бібліотекарів та інших громадян, які наткнулися на українську тематику в англійських публікаціях на неукраїнські теми — просимо повідомити нас про те, з бібліографічним описом даної публікації.

Щоби виправити в другому виданню помилки та недотягнення Довідника Українських Видавництв, Періодиків, Книгарень та Бібліотек д-ра Вереса та його ж Україніки Діяспоріяни — просимо всіх, що завважили якісь помилки чи браки — подати це нам до відома.

Д-р Роман Верес
голова УБДЦ

Праця над будовою нової церкви св. Юра продовжується

Ню Йорк. — Дев'ятнадцятого травня ц. р. в приміщеннях парафії св. Юра відбулося чергове повне засідання Будівельного Комітету, щоб переглянути минулорічну працю, а зокрема успіхи першого святоюрського фестивалю й обдумати дальші завдання, зокрема посвячення парафіяльного каменя церкви, чи радше вмурування пропам'ятної грамоти у фундаменти церкви, яка, Богу дякувати, вже під дахом та й під високою, гордою банею і хрестом.

Збори відкрив голова Комітету адв. Р. Гуглевич, а парох о. д-р Гавліч відмовив молитву. Відтак слідували звіти з діяльности. Архітект А. Осадца підмітив, що ледве чи треба його звіту, бо за будову церкви, майже за кожною вкладеною в її мури цеглою, слідкує ціла, людна парафія. Тільки перейти Сьомою вулицею, щоб можна це перевірити. Постійно довкола нової будови стоїть багато парафіян, поради яких виповнюють гамором вулицю. В часі зборів закінчуються останні камінярські та бляхарські роботи й незабаром будуть закінчені теж стіни. Праця йде за пляном й можна сподіватися, що в новій церкві вже зможуть бути відправлені Різдвяні Служби. Дальше звітували голови поодиноких комісій: Імпрезової — Е. Камінський, Господарської — Т. Шевчук, Збіркової фондів — Я. Косановський та Фінансової — дир. І. Винник. За його звітом всі акції Будівельного комітету йдуть задовільно, зокрема збірки фондів. За чотири місяці 1977 р. зібрано кругло 180,000, в травні, в часі засідання, є вже біля 21,000 й можна сподіватися, що місяць травень принесе разом 70,000 й так за п'ять місяців цього року сума збірки на нову церкву дійде до імпозантної суми чверть мільйона долярів. Якщо це здійсниться, то до закінчення року й для сплачення усіх видатків на будову церкви, прийде ще остання потрібна сума дальших чверть мільйона. І так церква зможе бути збудована за готівку, що, мабуть, не часто траплялося в історії будови наших церков чи то в Україні, чи поза нею.

В дискусії, яка слідувала після звітів висловлено признання й подяку тим, що трудилися в цім ділі, а зокрема вище названим головам комісій. Окреме признання складено Комітетові для влаштування фестивалю побіч церкви св. Юра, під проводом дир. І. Винника, який закінчився повним неочікуваним успіхом, й приніс, поза окремими прибутками поодиноких установ, в цім також школи св. Юра, на будову понад 21,000 долярів. Подяку висловлено також тим громадянам, які з нагоди фестивалю склали щедрі пожертви в грошах (д-р Барон — 1,000 дол.) та в харчах.

У плянуванні дальших акцій, зв'язаних із будовою церкви, о. парох відмітив справу вітражів в горішній частині, тобто в бані, церкви, декілька з яких все ще ждуть своїх спонзорів. Йде також акція придбання лавок до нової церкви, щоб на Різдво можна вже було в новій церкві не лише молитися, але й сидіти. Голова Мистецько - імпрезової комісії п. Камінський, згадав минулі вдалі імпрези.

Н. Н.

ВИКАЗ ЖЕРТВОДАВЦІВ

НА БУДОВУ ПАМ'ЯТНИКА ОЛЕГА ОЛЬЖИЧА НА ОСЕЛІ ОДВУ, ЛІГАЙТОН, ПА. НА 20 КВІТНЯ 1977.

Дол. 350 — Іван Кумчак.

По дол. 300 — Українська Видавнича Спілка Чікаго, Українська Культурна Ассоціяція Клівленд.

Дол. 250 — Щаднично-Позичкова Спілка „Певність" Чікаго.

По дол. 100 — Український Конгресовий Комітет Америки (УККА), Головна Управа СУК „Провидіння", „Самопоміч" Федеральна Кредитова Кооператива в Чікаго, „Самопоміч" Федеральна Кредитова Кооператива Детройт, Відділ 12-й ОДВУ в Філядельфії, Відділ 23-й ОДВУ в Алентавні, Стефанія Букшована, Ярослав і Михалина Величко, д-р Богдан і Ірена Гнатюк, д-р Я. Микуловнч, Іван і Катерина Мисько, Я. Полатайко, інж. Іван Харамбура ст., Іван Харамбура мол., Степан Селешко, Михайло Хомин. Збірка в Детройті на поминках по сл.п. Іванові Білоус.

Дол. 90 — Михайло і Галина Граб.

По дол. 80 — Іван Яцишин, Микола Ящук.

По дол. 75 — Михайло і Ліда Белендюк.

Дол. 55 — Іван Попіль.

По дол. 50 — Українська Народна Поміч — Піттсбург, Відділ 8-й Українського Золотого Хреста (УЗХ) Клівленд, Андрейко Микола, Блиха Іван, Іванів Йосиф, Савчук Павло і Єлисавета, Стебельський Іван, Стратієнко А., інж. Суховерський Омелян, Турецький Микола, д-р Шебунчак Богдан, д-р Шумелда Яків, Денис і Марія Квітковські. Збірка в Клівленді — проведена Іваном Поповичом.

По дол. 45 — Ґелетканич Андрій, Кіра Петро і Катерина.

По дол. 40 — Мединський Іван, Сіверський Олександер, Шуган Софія.

Дол. 35 — Козак Петро.

По дол. 30 — Відділ 26-й ОДВУ — Ютіка, Гранат Олександер, Гордон Теодор, Козак Іван, Квозко Петро, проф. Іван Лобай, Луців Богдан і Марія, Мілян Степан, Михалевський Микола, Папроцький Роман, Пирський Володимир, Сагатий Михайло, Шуган Рома.

По дол. 25 — Відділ Українського Конгресового Комітету — Ютіка, Відділ 68-й ОДВУ — Лігайтон, Балабан Віктор, Гайвас Ярослав, Голод Степан, д-р Грабарчук Євген, Захарія Василь, інж. Камінський Василь, Каратницький Еміліян, Костюк Іван, д-р Кротюк Сергій, Крупка Роман, Курчак Микола, Лукницький Василь, Марущак Василь, Пігуляк Іван, Різник Володимир, Семенина Вальдемар, Бенцаль Михайло, Ковальчин Михайло, д-р Тимків Стефан, д-р Стерчо Петро, Стецюк Ярослав, Сухоцький М. і С., мис. о. Тиханський Степан, Свистун Іван, Шраменко Роман.

По дол. 20 — Анюк Юрій, Біланюк Петро, Василів Григорій, Войновська Наталія, Голець Михайло, Ґелетканич Василь, д-р Галан Володимир, Гарріс Ф. і О., Зуб Лев, Ікалович Павло, д-р Клюфас Роман, Кордуба Тома, Кульчицький Микола, д-р Макаревич Іван, інж. Нагірняк Василь, Науменко, Мельник Семен, д-р Остапчук П., Очередко, мґр Повх Андрій, П. Андрій, Володимир і д-р Аня Процик, Пилипенко Лев, Різник Йосиф, інж. Ставничий Борис, Стецина Павло, Скорупський Макс, Турчин Петро, Шпак Іван, Яріш Степан, Вербовський Володимир, Івасечко, Луків Стефанія, інж. Аркадій Жуковський (Франція).

Дол. 16 — Клюк Петро.

По дол. 15 — Відділ 15-й Українського Золотого Хреста (УЗХ) Сиракюзи, проф. Білинський О., Вокріп Іван, Галан — Агенція, Зінкевич Осип, Квас Володимир, Опарик Танасій, інж. Саляк Петро, Шанайда Петро.

По дол. 10 — Бак-Бойчук Теофіль, Бойчук Микола, Боднарчук Зеновій, Баран Осип, Білик Любомир, Бровар Володимир, Бурачинська Лідія, Василинюк Ю., Грабик Орест, Грабар Олександер, Грицик Іван, Галавай Іван, Голець Григорій, Домбачевська Ірина, Довганюк Х., Дзюба Петро, Даціків О., Зуляк Володимир, Зелез Володимир, Задорецький Степан, Завицький Роман, Заверуха Данило, Івашко Андрій, Купа Василь, Кізин Богдан, Коцюба Степан, Кахникевич Тарас, Крижанівський Михайло, Кірчей Іван, Козій М., Куціль Роман, Копистянський Андронік, Копистянський Богдан, Коруп М., Кодни Розалія, інж. Кравців Роман, Лялька Михайло, Лучанко Мирон, Мельник Володимир, Мікус Петро, Моноенко Петро, Мончук Степан, Мигович Микола, д-р Михайлів Володимир, Мушинський Михайло, Нога Юліян, д-р Омаро Маріо, о. Осташ Василь, Павлишин Степан, Павлик Іван, Павлічко Іван, Петрига Михайло, Петляр О. і Б., Перчун Микола, Павлик, Січ Дмитро, Соболь Іван, проф. Солтис Юрій, Сидоряк О., Тащук Ілько, Турянський, Федунишин Іван, Філь Андрій, Фірман Гриць, Фурманець Д., Халупа М., Цюга Володимир, Чайковська, Шкільник Володимир, Штанко А., Юркевич Марія, Ярема Петро.

Вплинуло також ряд менших пожертв, яких з уваги на брак місця не проголошуємо (Ред.)

КАНАДА

По дол. 250 — д-р Суховерський Микола, Яремчук Дмитро.

Дол. 100 — Організація Українок Канади Відділ ім. Ольги Басараб — Ошава.

Дол. 65 — Українське Національне Об'єднання — Філія Ошава.

Дол. 50 — інж. Селешко Михайло.

Дол. 25 — Стороженко М.

По дол. 20 — о. Вінявський Володимир, Павич Дмитро.

По дол. 10 — Бігус Катерина, Курчаба Стефанія, Любінський.

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Незабутнього ЧОЛОВІКА, ТАТА і ДІДУНЯ
бл. п.
Д-ра ВОЛОДИМИРА ГУКА
буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ
в четвер, 23-го червня 1977 року, о год. 7:15 ранку
в українській католицькій церкві
св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.

В суботу, 25-го червня 1977 року, о год. 10-ій ранку
відбудеться
ПОСВЯЧЕННЯ НАГРОБНОГО КАМЕНЯ
на могилі Покійного
на українському цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.
про що повідомляє —

ДРУЖИНА з РОДИНОЮ

ЗАКЛИК ЗУАДКОМІТЕТУ

Всі добре пам'ятаємо напружені дні, коли в січні 1976 р. вся українська суспільність по всьому світі вижидала приїзду на волю одного з найсвідоміших українських дисидентів Леоніда Плюща. Леонід Плющ — це не тільки в'язень совєтських тюрем, запроторений режимом разом з тисячами інших жертв тотального терору, — це відважний оборонець людських прав, що мав мужність запротестувати проти терору і неправди, станув в обороні гідности людини і вимагав права на свободу особисту, соціяльну і національну для кожного.

Леонід Плющ прибув на Захід, знищений в'язненнями і нечуваним каральним лікуванням у совєтських психушках. Не зважаючи на своє інвалідство і хворобу, він активно включився в акцію оборони дисидентів і сьогодні є найактивнішим борцем за права людини, за право свого народу жити у незалежній українській державі. Українська громада з перших днів порішила дати повну допомогу родині Плющів. Злучений Український Американський Допомоговий Комітет виніс постанову перебрати опіку над родиною Плющів. Щасливим випадком першу опіку над родиною Плющів взяла на себе французька профспілка професорів, головно математиків, і її виконувала на протязі півтора року. Тепер ця допомога закінчена і допомогу родині Плющів мусить дати українська громада. Згідно з рішенням Екзекутиви і Дирекційної Ради ЗУАДКомітету наша установа уповноважена дати забезпечення родині Плющів. Це тим більше, бо Леонід Плющ і тепер активний в акції допомоги дисидентам, між якими велике число українців, він має зв'язки з міжнародними осередками боротьби за людські права й активно заступається не тільки за українських дисидентів, але на міжнародному форумі обороняє право України бути незалежною державою. Потреба негайної допомоги викликала спонтанний відрух нашої громади в Німеччині, і тут за океаном. При Европейському Представництві ЗУАДКомітету діє активний гурт наших добровольців-зусаків, які ведуть збірку цієї допомоги. Екзекутива ЗУАДКомітету звертається до всіх українців із гарячим закликом прийти з негайної допомогою для забезпечення родини Леоніда Плюща, що далі стоїть у перших рядах борців за права людини і за право українського народу жити вільним життям в повноправній вільній українській державі.

Датки на фонд родини Плющів просимо слати на адресу ЗУАДКомітету у Філядельфії:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
1321 West Lindley Avenue
Philadelphia, Pa. 19141

Всі датки можна відтягати від оподаткування у річних податкових звітах.

ЕКЗЕКУТИВА ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ

ПОСВЯТИЛИ І ВІДДАЛИ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

цевих організацій і представників численних політичних, суспільно-громадських, культурних, мистецьких та молодечих організацій. Головну Екзекутиву УККА заступав на посвяченні екзекутивний директор мгр І. Базарко, СКВУ і УНС головний предсідник Йосип Лисогір, Світовий УВФ д-р Р. Малащук, ОУВФ Німеччини інж. І. Кашуба, ОУВФ Канади голова ЛВУ інж. В. Безхлібник, Товариство „Просвіта" в Аргентині пані Галина Шафовал, ОУВФ ЗСА А. Соколик, НТША д-р Я. Падох, ГУ ООЧСУ ред. І. Білинський, забезпеченеві установи „Провидіння" і УНП д-р О. Білик і В. Мазур, Т-во УПА пор. Лев Футала, Центральну Управу ОДВУ дир. Р. Крупка, ГУ СУМА інж. М. Шмігель. За президіяльним і побічних столах сиділи ще також представники багатьох інших організацій, яких по дружньому вітав мгр І. Винник, дякуючи організаціям, що вважали за відповідне надіслати своїх репрезентантів на це торжество. Наспіли також писемні привітання від голови проводу ОУН і АБН Я. Стецька та інших організацій і осіб. Численні представники, між ними також репрезентант УНСоюзу Й. Лисогір, виступили з короткими усними привітаннями і склали свої пожертви на викінчення Дому. В загальному пожертв зібрано на суму понад 35,000 долярів. З коротким привітом на бенкеті виступив також радіокоментатор і кандидат на посадника Ню Йорку з консервативної партії Беррі Фарбер, якого представив Й. Лисогір. Довше привітання сказав мгр Євген Лозинський, ініціятор і голова Управи Дому.

Умистецькій частині виступили молодечий хор СУМА „Жайворонки" під диригентурою проф. Л. Стругацького і акомпаньяментом Хризанти Зубрицької-Янг та солістками О. Гірняк, Г. Благою, О. Харук і С. Грицковян, дальше студентки Студії Мистецького Слова пані Лідії Крушельницької, Марта Лопатинська, Оксана Ярема, Оля Генза і Віра Чума вивели театралізовану сцену поетки й письменниці Ганни Черінь п.н. „Геніяльні діти", і письменник-гуморист Іван Керницький — Ікер, який зібрав чимало оплесків за свою гумореску про „Колюмба", який відкрив Америку і відкритого Мартою Степаняк-Кокольською у „Свободі" Адамовича-Адамса, одного із творців американської Конституції".

Вечір закінчено молитвою, що її провів о. прот. І. Ткачук, і загальним співом пісні-гимну „Боже Великий".

Проблема оборони Руденка...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

про проблеми еміграції. Ліда Вороніна і Евгеній Брезенден говорили про релігійні переслідування, зокрема про секту Пентаколістів. Л. Алєксєєва, В. Рубін і М. Рабінович говорили про перериванні телефонічних розмов.

Під час конференції виступив рівнож адвокат з Парижу, який боронить заарештованих членів Грузинської Гельсінкської Групи, і Рамзі Кларк, оборонець М. Руденка, О. Тихого і Ю. Орлова. Він сказав що обороною політв'язнів в СССР повинні цікавитися всі. Він поставив питання, чому на Заході слід боронити О. Тихого і відповів: „На Заході всі знають про Ю. Орлова, але ніхто не знає про Тихого і саме тому слід його боронити, бо він людина". Р. Кларк розказав про свої спроби дістатися до Донецька на судовий процес над М. Руденком і О. Тихим, про розмову із совєтським амбасадором А. Добриніним та інші його заходи в обороні Руденка, Тихого і Орлова.

Не зважаючи на те, що в документах Московської Гельсінкської Групи багато уваги присвячено українським політв'язням, репресіям в Україні та інших республіках СССР, на цій конференції Київській Українській Групі та іншим національним групам було присвячено дуже мало уваги. Промовчано навіть те, що опубліковано в документах Московської Групи.

Представник Вашінгтонського Українського Комітету Андрій Фединський, який спеціяльно прибув до Лондону на цю конференцію, зустрівся тут з А. Амальриком і Л. Алєксєєвою, відвідав адвоката МекДоналда та передав їм документи Української Гельсінкської Групи і обговорив питання національних репресій в Україні та діяльности Київської Групи. Він мав довшу розмову з Р. Кларком в справі оборони заарештованих членів Київської Групи і передав їм найновіші документи в перекладі на англійську мову.

Під час конференції А. Фединський, разом з представником Українського Вашінгтонського Комітету в Лондоні, розповсюднив документи Київської Групи. Він рівнож дав інтерв'ю кореспондентам Бі-Бі-Сі та Сі-Бі-Ес в справі українських політв'язнів.

ГЕН. ПЕТРО ГРИГОРЕНКО...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ренко твердить, що він сам довший час не був свідомий його розглаження і щойно, познайомившись з книжкою Світляни Аллилуєвої, усвідомив собі що „ще тоді в 1969 році цей рух був так розглаження, що він проникав у цілий наш суспільний організм до самих високих партійних кругів включно, але я того не знав".

Григоренко згадує теж про те, яку велику ролю у „відкриттю йому очей" на совєтську дійсність відіграла його дружина Зінаїда Михайлівна і як багато разом з сином Андрієм вони зробили для вирвання його з психушки. Він теж говорить про участь сина у дисидентському русі, про опір тискові КГБ, включно з погрозами посадити його у психушку так як і батька і, з батьківською гордістю підкреслює: „І Андрій відмовився (засудити свою участь в „Союзі боротьби...") і мені стало радісно: любий син залишився вірний обов'язкам людини — він не понизив себе брехливим розкаянням..."

Працю свою автор кінчає коротким розділом про арешт Анатолія Щаранського. Дата закінчення праці — 16 березня 1977 року.

Сам автор, як відомо, є членом Української групи сприяння виконанню Гельсінкських угод і її представником в Москві.

Праця Петра Григоренка „Наші будні..." буде друкуватися у видавництві „Сучасність".

ЩОБ НЕ БУЛО НЕПОРОЗУМІНЬ...

Богдан Бідяк, головний опікун „Молодої Думки", інформує, що в репортажі „Молода Думка плянує табори і виступи", поміщеному у виданні „Свободи" з четверга, 16-го червня, сума 200,000 долярів була згадана помилково. Крім того Б. Бідяк звертає увагу, що до пані Христини Овид, представника Літньої програми достави харчів для дітей при стейтовому Департаменті освіти, не повинні звертатися на подану в репортажі адресу батьки дітей та інші приватні особи, а тільки установи та організації, які плянують переводити табори чи відбувати інші заняття із молоддю до 19-го року життя, і то не в цьому літньому сезоні, а в наступному.

ВАКАЦІЇ

ТАРЗАН, Ч. 7774. Ель-Газін!

Ель-Ґазін, пограничне арабське сільце, де за гроші можна купити і продати все що тільки хочеш...

Погодились щодо ціни...і покупка завершена! Ті дивні чужинці купують щонебудь!